

Olsztyn, dnia 08 sierpnia 2014 r.

PS-IV.431.5.5.2014.MK

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Kętrzynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), zwanej dalej ustawą, zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach 05 - 09 i 13 maja 2014 r. kontrolę kompleksową Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie. Przedmiotem kontroli była ocena realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2013 r. do 13 maja 2014 r. Ustalenia z kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, podpisanym przez kierownika kontrolowanej jednostki w dniu 14.07. 2014 r. Zastrzeżeń do protokołu nie wniesiono.

Dokumentami regulującymi funkcjonowanie Ośrodka są statut i regulamin organizacyjny.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono, że kierownik MOPS spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ustawy, natomiast pracownicy socjalni spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w art. 116 lub art.156 ustawy. Kwalifikacje zawodowe, określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (t. j. Dz. U. Nr 189 poz. 1598) spełniają również zatrudnione w Ośrodku opiekunki, świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Odnosząc się do norm zatrudnienia określonych w art. 110 ust. 11 ustawy, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców stwierdzono, że kontrolowana jednostka spełnia te wymogi. W dacie kontroli na 1 pracownika socjalnego przypadało 1 770 mieszkańców. W okresie objętym kontrolą pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach z zakresu pomocy społecznej oraz z zakresu kodeksu postępowania administracyjnego. W jednostce realizowane są szkolenia wewnętrzne skierowane do pracowników merytorycznych prowadzone przez Kierownika oraz Radcę prawnego.

Gmina Miejska Kętrzyn realizowała przyjętą uchwałą Rady Miasta „Strategię integracji i rozwiązywania problemów społecznych Miasta Kętrzyn na lata 2007 - 2013”. Strategia zawierała niezbędne elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ustawy.

Z programów osłonowych na terenie gminy realizowany jest rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w wielu formach: dożywianie dzieci w żłobku, przedszkolu, szkołach oraz ognisku TPD; dożywianie osób dorosłych w stołówce, prowadzonej przez MOPS w Kętrzynie z możliwością dowozu posiłków dla osób chorych i mających trudności z poruszaniem się oraz w formie zasiłków celowych przeznaczonych na zakup żywności.

Ponadto Ośrodek jest realizatorem: Programu Aktywności Lokalnej miasta Kętrzyna lata 2010 – 2013 oraz na lata 2014 - 2020; Programu polityki prorodzinnej miasta Kętrzyn na lata 2007 – 2013; Programu pomocy osobom bezdomnym i przeciwdziałania zjawisku bezdomności w mieście Kętrzyn na lata 2007 – 2013; Koncepcji usług społecznych na rzecz integracji grup wrażliwych ze społecznością lokalną dla miasta Kętrzyn; Programu rozwoju usług społecznych w mieście Kętrzyn; Gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla miasta Kętrzyn na rok 2014; Gminnego programu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla miasta Kętrzyn na rok 2014. Ośrodek realizuje również projekty systemowe: „Inwestuj w siebie – reintegracja zawodowa

i społeczna”; „Otwarta droga – aktywna integracja” w ramach POKL w latach 2013- 2014, współfinansowane ze środków EFS.

Gmina Miejska Kętrzyn prowadzi i zapewnia 5 miejsc w mieszkaniu chronionym przeznaczonym dla osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych z terenu miasta. Mieszkanie spełnia standardy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 14 marca 2012 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U. 2012 poz. 305).

Mieszkańcy miasta wymagający pomocy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn, objęci są pomocą w formie usług opiekuńczych, polegających na zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Zadanie to jest realizowane w oparciu o umowę na świadczenie usług opiekuńczych z Niepublicznym Zakładem Opieki Domowej EL-MED w Kętrzynie, wyłonionym w ramach przetargu nieograniczonego. Wykonawca zobowiązał się do świadczenia usług opiekuńczych mieszkańcom miasta Kętrzyn w wymiarze i zakresie wynikającym z decyzji wydanej przez MOPS. Ośrodek prowadzi nadzór nad jakością wykonywanych usług.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek organizował i świadczył specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi realizowane były przez 2 opiekunki zatrudnione w ramach umowy o pracę w MOPS w Kętrzynie.

W skontrolowanej dokumentacji dot. świadczeniobiorców usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie stwierdzono nieprawidłowości.

Gmina Miejska Kętrzyn nie realizuje zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt. 7, 8, 9 z uwagi na niewystępowanie potrzeb - brak wniosków z prośbą o udzielenie pomocy w ww. zakresie.

W wyniku kontroli realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie realizacji zadania w formie zasiłku stałego stwierdzono w jednym przypadku nieprawidłowość polegającą na naruszeniu przepisów art. 106 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej tj. nie uwzględniono zmiany dochodu rodziny w okresie pobierania świadczenia przekraczającej 10 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Organ nie uwzględnił utraty dochodu rodziny w okresie pobierania świadczenia przekraczającej 10 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, co spowodowało wypłacenie świadczenia w kwocie niższej o 34,00 zł. W dniu 13 maja 2014 r. organ wszczął postępowanie administracyjne w sprawie zmiany decyzji własnej. Postępowanie zakończyło się w dniu 18.06.2014 r. wydaniem decyzji zmieniającej wysokość świadczenia w opisanym okresie, o czym poinformowano organ nadzoru. W związku z powyższym odstępuje się od wydania zaleceń dotyczących niedopłaty świadczenia.

Spośród zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym, określonych w art. 17 ust. 2 ustawy, Gmina nie realizuje zadania o którym mowa w pkt 2. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano żadnego wniosku z prośbą o udzielenie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie. Nie realizuje także zadania, o którym mowa w ww. artykule w pkt. 3, tj. nie prowadzi domów pomocy społecznej. W razie potrzeby kieruje swoich mieszkańców do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadlokalnym, ponosząc jednocześnie koszty związane z odpłatnością za ich pobyt. W wyniku kontroli realizacji ww. zadania, w dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości polegające na skierowaniu osób do dps na czas określony, niezgodnie z wnioskiem strony co stanowi naruszenie przepisów § 10 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 poz. 964). W uzasadnieniu decyzji nie podano przyczyny skierowania na czas określony.

Z zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy Gmina realizuje zadanie zawarte w pkt. 3, 5, 6, 9 tj.: organizuje i świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzi środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznym, realizuje zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. Natomiast zadań zawartych w pkt. 4, 7, 8, 9 ww. artykułu nie realizuje z uwagi na brak wniosków w tym zakresie.

W wyniku kontroli realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej stwierdzono nieprawidłowości polegające na naruszeniu przepisów art. 51 b ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. W przypadku osób, o których mowa w art. 51 b ust. 1 ustawy organ naliczając odpłatność za usługi świadczone przez ŚDS w Kętrzynie w decyzji administracyjnej nie określa wysokości odpłatności w sposób skonkretyzowany (kwotowy), przywołuje jedynie zasadę jej ustalania. Kwotowe określenie wysokości ww. odpłatności dokonywane jest w formie pisma informacyjnego. Zmiana wysokości odpłatności za usługi świadczone w ŚDS dokonywana jest również w formie pisma informującego stronę o fakcie dokonania zmiany wysokości odpłatności i o kwocie odpłatności do jakiej ponoszenia strona jest zobowiązana. Ponadto w jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowość polegającą na naruszeniu przepisów art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej tj. dokonano zmiany wysokości odpłatności za korzystanie z usług ŚDS w Kętrzynie pomimo, iż zmiana dochodu rodziny w okresie korzystania z usług nie przekroczyła 10 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie

W ramach oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznawania świadczeń, dokonano analizy losowo wybranych akt osób otrzymujących pomoc wynikającą z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdza się, że w skontrolowanych aktach wnioski o udzielenie pomocy rozpatrywane były w terminie, zgodnie z Ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.). Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzono z zachowaniem terminu określonego w obowiązujących przepisach. Dokumentacja związana z przyznaniem świadczeń z pomocy społecznej była prawidłowo kompletowana.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), wnoszę o podjęcie przez kierownika kontrolowanej jednostki, jako osoby odpowiedzialnej za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Przestrzegać zasady wynikającej z art. 106 ust. 3a i 3b dotyczącej zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny mającej wpływ na wysokość świadczenia lub odpłatności za świadczenie niepieniężne
Termin realizacji: na bieżąco.

2. Wydawać decyzje kierujące do DPS zgodnie z przepisami § 10 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964)
Termin realizacji: na bieżąco.

3. W decyzjach ustalających odpłatności za korzystanie z usługi świadczonych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie, zgodnie z art. 51b ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, określać kwotowo wysokość odpłatności. Zmiany wysokości odpłatności dokonywać w formie decyzji administracyjnej.
Termin realizacji: na bieżąco.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) kontrolowanej jednostce przysługuje prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń informację o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków należy przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Edyta Jędrzejewska
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie